

L'OJC, amb el patrimoni musical català

L'Orquestra Simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida. © Igor Cortadellas

L'Orquestra Simfònica Julià Carbonell ha preparat per a la celebració del seu quinzè aniversari un concert simfònic amb música catalana que aportarà consciència del patrimoni que tenim. El programa s'ha presentat ja a Tremp (Espai Cultural La Lira) i Lleida (Auditori Enric Granados) i es presentarà a Barcelona (Auditori AXA de L'illa Diagonal, 26 de març) i Cervera (Festival de Pasqua, 13 d'abril). Catalunya Música serà present a Cervera enregistrant el concert, que també podreu sentir en directe.

Per Santi Riu

Tal com ens comenta el director de la formació –Alfons Reverté–, l'orquestra “*vol potenciar el suport a la música del país. I si bé ho hem fet amb autors actuals com Oriol Cruixent i Ramon Andreu recentment, ara busquem la línia de recerca musicològica per descobrir vells tresors musicals*”.

El programa està format per la *Simfonia a quatre parts, homenatge a Beethoven* de Bernat Calvó Puig, el *Concert per a violoncel i orquestra* d'Enric Morera i la *Simfonia núm. 2, en Re major, op. 36* de L. van Beethoven. Per als concerts es comptarà amb la violoncel·lista ceriverina Laia Puig com a solista i Alfons Reverté com a director.

La producció ha vinculat la influència de Beethoven –en un moment en què la seva música comença a irradiar tot Europa i amb una *Simfonia op. 36* que fa un salt qualitatiu respecte de l'anterior– en compositors com l'osonenc Bernat Calvó Puig, que a finals del segle XIX era prou conegut ¿Però qui és en realitat aquest compositor?

Bernat Calvó Puig i Capdevila nasqué a Vic l'any 1819, fou organista a les esglésies del Pi de Barcelona i també a Santa Maria del Mar, a més de mestre de capella a la basílica de la Mercè i morí a Barcelona l'any 1880 amb un llegat d'unes sis-centes obres.

Va escriure aquesta simfonia pràcticament en un mes -de finals de juliol fins a principis de setembre- per presentar-la a un concurs de les Festes de la Mercè l'any 1877. Com que no va guanyar, l'obra va caure en l'oblit i no s'estrenà fins que el 2012 Jordi Piccorelli la va interpretar en el seu treball de fi de carrera a l'ESMUC.

No hi observem gairebé cap motiu ni estil beethovenià i, per tant, ignorem la raó que dugué el compositor a posar aquest nom a l'obra. En canvi, sí que és ben palpable la influència de Verdi -de fet, no ens hauria d'estranyar, ja que la música italiana era la que més s'escoltava en aquella època.

La *Simfonia* s'ha pogut reconstruir a partir de quatre manuscrits diferents que Jordi Piccorelli va trobar a l'arxiu dels Caputxins de Sarrià.

Enric Morera

Enric Morera és un dels exponents del Modernisme a Catalunya i en ell trobem una influència de la música de Wagner. Però lluny de ser tan sols un compositor de sardanes, Morera també té una obra simfònica prou important. El *Concert per a violoncel i orquestra* és una de les seves obres més significatives. Està dedicat a la seva filla Maria i, que en tinguem constància, s'ha interpretat tan sols cinc vegades al llarg de la història. El va estrenar Gaspar Cassadó al costat de l'Orquestra Simfònica de Barcelona, sota la direcció de Joan Lamote de Grignon, el 20 de maig de 1917. Aquests mateixos intèrprets en feren la segona audició el 7 de novembre de 1921 en el tercer concert del cicle anomenat Primera Manifestació Simfònica d'Autors Ibèrics. L'Orquestra Municipal de Barcelona la va tornar a interpretar els dies 1 i 3 de març de 1946, amb Josep Trotta al violoncel i el mestre Toldrà dirigint al Palau de la Música. En aquest mateix edifici tornà a sonar els dies 22 i 30 de maig de 1965, amb el mateix Trotta i la direcció de Rafael Ferrer, i s'executà per darrera vegada amb l'OCB el 21 de març de 1981, sota la direcció de Salvador Mas i amb Lluís Claret en la part solista.

Es tracta d'un concert de gran entitat, imbuït de lirisme i passió, que té una durada aproximada d'uns trenta minuts i amb una orquestració que compta amb corda, fustes a dos, dues trompes i timbales. Segons Laia Puig, *"l'obra mereixeria estar en repertori. Compta amb un primer moviment grandiloqüent, en una escriptura postromàntica i amb influències de Wagner. Té un segon moviment molt líric i un darrer moviment tècnicament complicat i on l'autor demana molta energia"*.

La partitura general de l'obra està editada, però els músics només disposen de les partel·les en manuscrit. És una llàstima i alhora un entrebanc que aquest repertori encara no estigui editat i encara més quan es tracta d'un concert gran que segons Puig, *"per moments recorda els Concerts de Schumann o Laló"*.

Serà, doncs, un repte i a la vegada un privilegi per a tots els músics donar vida a una obra que ha estat massa temps a l'ombra i que no disposa de referents discogràfics.